

Bruxelles, den 30.11.2023
COM(2023) 768 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET

**Rapport om kapitel III i Rådets forordning (EU) 2022/1854 af 6. oktober 2022 om et
nødindgreb for at imødegå høje energipriser**

Solidaritetsbidraget og vedtagne tilsvarende foranstaltninger: status

I. Indledning

I denne rapport fremlægges resultaterne af evalueringen af de bestemmelser, der er fastsat i kapitel III i Rådets forordning (EU) 2022/1854 af 6. oktober 2022¹ om et nødindgreb for at imødegå høje energipriser ("Rådets forordning") i lyset af den generelle situation i sektoren for fossile brændstoffer og de ekstraordinære overskud, der er genereret. Rapporten er udarbejdet af Kommissionen og forelægges Rådet i overensstemmelse med Kommissionens rapporteringsforpligtelse i henhold til artikel 20 i Rådets forordning.

Rapporten har navnlig til formål at evaluere medlemsstaternes anvendelse af det solidaritetsbidrag, der er fastsat ved Rådets forordning, eller de tilsvarende nationale foranstaltninger, som de har vedtaget i stedet. Denne evaluering foretages på baggrund af udviklingen i sektoren for fossile brændstoffer og i de overskud, der genereres i sektoren. Rapporten er baseret på de oplysninger, som medlemsstaterne har indsendt til Kommissionen i overensstemmelse med deres rapporteringsforpligtelser i henhold til artikel 19, stk. 4, i Rådets forordning, og på en intern analyse foretaget af Kommissionen.

II. Baggrund

Rådets forordning blev vedtaget den 6. oktober 2022 og trådte i kraft den 8. oktober 2022. Forordningen var en del af Kommissionens nødindgreb på det europæiske energimarked, som havde til formål at tackle de drastiske prisstigninger, der opstod i kølvandet på Ruslands angrebskrig mod Ukraine². Meget høje priser på elektricitetsmarkederne siden september 2021, en øget risiko for forsyningsknaphed for russisk gas siden marts 2022 og de ekstraordinært høje temperaturer i sommermånederne i 2022, som påvirkede efterspørgslen på elektricitet, havde samlet set en negativ virkning i hele Unionen. Forbrugere og virksomheder i alle medlemsstaterne blev ramt af øgede energi- og elpriser, der faldt sammen med en stigende inflation og en stagnation i den økonomiske vækst. Rådets forordning er af en ekstraordinær, målrettet og midlertidig karakter, og dens mål er todelt: at gribe ind på elektricitetsmarkedet for at reducere efterspørgslen efter elektricitet og at omfordele de ekstraordinært høje overskud hos visse aktører i energisektoren, navnlig til slutkunderne. En nylig Flash Eurobarometer-undersøgelse bekræfter europæernes stærke støtte (86 %) til de foranstaltninger, der blev truffet af EU i 2022 for at beskytte forbrugerne og virksomhederne og begrænse den umiddelbare virkning af energiprisernes volatilitet³.

¹ Rådets forordning (EU) 2022/1854 af 6. oktober 2022 om et nødindgreb for at imødegå høje energipriser (EUT L 61 af 7.10.2022, s. 1).

² I betragtning af den krise på energi- og elektricitetsmarkederne i 2022, der førte til Rådets forordning, kan det lovgivningsmæssige grundlag for forordningen som en ekstraordinær og midlertidig foranstaltning findes i artikel 122, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TFEU). I henhold til sidstnævnte kan Rådet træffe foranstaltninger, der er afpasset efter den økonomiske situation, i en ånd af solidaritet. Det gælder navnlig, hvis der opstår alvorlige forsyningsvanskeligheder med hensyn til visse produkter, især på energiområdet.

³ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/da/ip_23_4410.

Rådets forordning byggede videre på de foranstaltninger, som blev fastsat af Kommissionen i oktober 2021 med værktøjskassen til energipriser⁴ og i Kommissionens meddelelse fra marts 2022, der indeholder principperne for REPowerEU-planen⁵, samt den efterfølgende REPowerEU-plan⁶, der blev vedtaget i maj 2022. Dermed udgjorde forordningen — sammen med andre nødforordninger (f.eks. forordningerne om reduktion af efterspørgslen efter gas⁷, om gasoplagring⁸, om gaspriser (også kendt som markedskorrektionsmekanismen)⁹, om koordinering af indkøb af gas (også kendt som solidaritetsforordningen)¹⁰ og om tilladelser vedrørende vedvarende energi¹¹) — et yderligere skridt i bestræbelserne på at sikre en koordineret og hurtig reaktion på den nødsituation, som EU stod i.

I kapitel II i Rådets forordning er der fastsat foranstaltninger, der har til formål at gribe ind på elektricitetsmarkedet. Foranstaltningerne har udgangspunkt i et vejledende og obligatorisk mål om en reduktion i efterspørgslen efter elektricitet, et midlertidigt indtægtsloft for såkaldt inframarginale elproducenter samt støtte til forbrugerne gennem en udvidelse af den eksisterende værktøjskasse. Foranstaltningerne vedrørende elektricitetsmarkedet i kapitel II er ikke analyseret i denne rapport, da de er blevet evalueret i en særskilt rapport fra Kommissionen til Rådet¹².

III. Kapitel III i Rådets forordning

I kapitel III i Rådets forordning er der redegjort for et midlertidigt solidaritetsbidrag, der opkræves fra ekstraordinære overskud genereret i 2022 og/eller 2023 alt efter medlemsstaternes politiske valg, og som finder anvendelse på EU-selskaber og faste driftssteder med aktiviteter i råolie-, naturgas-, kul- og raffinaderisektorerne, der genererer mindst 75 % af deres omsætning fra økonomiske aktiviteter inden for råstofudvinding, minedrift, raffinering af råolie eller fremstilling af koksovsprodukter. Medlemsstaterne skal have anvendt solidaritetsbidraget senest den 31. december 2022, medmindre de senest samme dato har vedtaget tilsvarende nationale foranstaltninger, der bidrager til overkommelige energipriser. Sådanne nationale foranstaltninger er foranstaltninger, der har samme mål og er genstand for de samme regler som solidaritetsbidraget, og som genererer indtægter, der svarer til eller er højere end de anslåede indtægter fra solidaritetsbidraget.

⁴ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs og Regionsudvalget — Håndtering af stigende energipriser: en værktøjskasse for handling og støtte (COM(2021) 660 final).

⁵ REPowerEU: En fælles europæisk indsats for mere sikker og bæredygtig energi til mere overkommelige priser (COM(2022) 108 final).

⁶ REPowerEU-planen (COM(2022) 230 final).

⁷ [EUR-Lex — 02022R1369-20230401 — DA — EUR-Lex \(europa.eu\)](#).

⁸ [EUR-Lex — 02022R1032-20220630 — DA — EUR-Lex \(europa.eu\)](#).

⁹ [Publikationskontoret \(europa.eu\)](#).

¹⁰ [EUR-Lex — 32022R2576 - DA — EUR-Lex \(europa.eu\)](#).

¹¹ <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2022/2577/oj?locale=da>.

¹² Rapport fra Kommissionen af 5. juni 2023 til Europa-Parlamentet og Rådet om evaluering af nødindgreb for at imødegå høje energipriser i overensstemmelse med Rådets forordning (EU) 2022/1854: [COM 2023 302 1 EN ACT part1 v2.pdf \(europa.eu\)](#).

Med Rådets forordning fastsættes beregningsgrundlaget for solidaritetsbidraget såvel som en minimumssats. Navnlig omfatter solidaritetsbidraget kun skattepligtigt overskud genereret i 2022 og/eller 2023, som ligger ud over en stigning på 20 % i det gennemsnitlige skattepligtige overskud i de fire regnskabsår, der begyndte den 1. januar 2018 eller derefter. Den minimumssats, der fastsættes af medlemsstaterne, må ikke være under 33 %. Disse to elementer sikrer, at solidaritetsbidraget er forholdsmæssigt. Desuden er det i kapitel III beskrevet, hvilke formål indtægterne fra solidaritetsbidraget må anvendes til, således at foranstaltningerne mindsker og afbøder de skadelige virkninger af energikrisen for husholdninger og virksomheder i hele Unionen og samtidig beskytter det indre marked og forebygger risikoen for yderligere fragmentering.

Kapitel III i Rådets forordning finder anvendelse indtil den 31. december 2023. Dette berører ikke Kommissionens forpligtelse til på ny senest den 15. oktober 2024 at aflægge rapport til Rådet om status for gennemførelsen af kapitel III i alle medlemsstaterne. Dette skyldes, at medlemsstaterne havde mulighed for også at anvende solidaritetsbidraget eller deres vedtagne tilsvarende nationale foranstaltninger for regnskabsåret 2023, og at der fortsat vil blive genereret indtægter fra sådanne foranstaltninger.

IV. Den generelle situation i sektoren for fossile brændstoffer

I dette afsnit fremlægges udviklingen i sektoren for fossile brændstoffer, efter at Rådets forordning blev vedtaget. Som det forklares yderligere i afsnit 6.3 i rapporten, har denne udvikling haft betydelige konsekvenser for medlemsstaternes budgetter. Kapitel III i Rådets forordning, der forpligter medlemsstaterne til at anvende solidaritetsbidraget eller i stedet vedtage tilsvarende nationale foranstaltninger, har hjulpet medlemsstaterne med at dække en del af den økonomiske byrde ved de omkostninger, der knytter sig til energiforanstaltninger til støtte for husholdninger og virksomheder.

På trods af den fremherskende usikkerhed udgjorde de øgede energipriser et enestående og gunstigt erhvervmiljø for virksomheder, der udvandt fossile brændstoffer. Således skabte energikrisen i 2022 ideelle betingelser for uventede overskud på tværs af hele værdikæden, som i væsentlig grad oversteg, hvad der var muligt under markedsvilkårene i tiden før krisen. Nogle virksomheder var bedre stillet end andre til at udnytte deres strategier med risikoafdækning og langfristede kontrakter til at opnå gunstige vilkår i en situation præget af volatilitet. Med den gradvise reduktion i energipriserne i løbet af 2023 (som stadig ligger over det historiske niveau) er grundlaget for uventede overskud imidlertid blevet mindre sammenlignet med de ekstraordinære betingelser året før, idet virksomhederne må gebærde sig i et mere usikkert økonomisk miljø med øgede kapitaludgifter.

Tabel 1: gennemsnitspriser før krisen i 2018-2021, i 2022 og i 2023 (frem til november) (kilder: Europa-Kommissionen, cheføkonom i Generaldirektoratet for Energi, på grundlag af S&P Global Commodities, VaasaETT og den ugentlige oliebulletin)

Gennemsnit	Før krisen (2018-2021)	2022	2023 (frem til november ¹³)
<i>Gas på engrosniveau EUR/MWh</i>	23	123	41
<i>Gas på detailniveau EUR/MWh</i>	69	137	116
<i>Kul EUR/ton</i>	70	283	122
<i>Olie EUR/tønne</i>	54	97	77
<i>Diesel EUR/l</i>	1,29	1,83	1,68

Naturgas

De foranstaltninger, der blev vedtaget i 2022, har lettet presset på energimarkederne og derved reduceret priserne på *naturgas*, som tidligt i august 2023 lå på mellem 40 EUR/MWh og 50 EUR/MWh efter at have været over 200 EUR/MWh hen over sommeren 2022 og ca. 20 EUR/MWh før krisen¹⁴. Priserne er dog stadig volatile og højere end det historiske gennemsnit. Desuden hersker der fortsat en række risici, som kan forværre situationen betragteligt. Det kan bl.a. være en stigning i efterspørgslen efter asiatisk flydende naturgas (LNG), der reducerer tilgængeligheden af gas på det globale gasmarked¹⁵, ekstreme vejrforhold, der kan få konsekvenser for oplagringen af hydroelektrisk energi eller produktionen af atomenergi¹⁶ og gøre det nødvendigt at øge produktionen af gasfyret elektricitet, samt mulige yderligere forstyrrelser i gasforsyningen, herunder et fuldstændigt stop for importen af gas fra Rusland eller en forstyrrelse i den eksisterende kritiske gasinfrastruktur. Den aktuelle krise i Mellemøsten udgør en yderligere betydelig geopolitisk risiko, der kan få konsekvenser for priser og gasforsyningen.

EU er stadig mere modstandsdygtigt og bedre forberedt forud for vinteren 2023, når det gælder om at begrænse prisvolatiliteten, takket være den fortsat store tilstrømning af LNG (i juni 2023 var importen af LNG steget med 98 % sammenlignet med i juni 2021), en historisk høj lagerfyldning (det årlige mål om en lagerfyldning på 90 % blev nået i midten af august, i god tid før fristen i november), bestræbelserne på at reducere gasefterspørgslen (som faldt med 17 % fra august 2022 til juli 2023 og dermed overgik EU's mål på 15 %) og den

¹³ På grundlag af de data, der var tilgængelige den 14. november 2023.

¹⁴ Kilde: S&P Global Commodity Insights.

¹⁵ Det Internationale Energiagentur (IEA) bemærkede, at væksten i den globale gasefterspørgsel forventes at vende tilbage til et moderat niveau i 2024, som primært vil være drevet af Asien og Stillehavsområdet og Mellemøsten, og at efterspørgslen i Asien og Stillehavsområdet forventes at være øget med 20 % senest i 2026 sammenlignet med i 2022 (se Medium-Term Gas Report 2023).

¹⁶ En nedgang i EU's produktion af hydroelektrisk energi og atomenergi i sommeren 2022, som skyldtes klimatiske forhold og andre faktorer med betydning for tilgængeligheden, forværrede presset på gasmarkedet og fik priserne til at stige yderligere. Produktionsgab for hydroelektrisk energi og atomenergi i 2022 var henholdsvis på ca. 60 TWh og ca. 120 TWh sammenlignet med 2021.

fremskyndede udbredelse af vedvarende energi (det skønnes, at der i 2022 blev installeret solenergikapacitet på +41 GW og vindenergikapacitet på +15 GW, hvilket bidrager til en årlig besparelse i gasefterspørgslen på 11 mia. kubikmeter).

Tilskyndet af den enestående reaktion fra Unionens side har EU delvist kompenseret for den lavere import af russisk gas ved at reducere afhængigheden af russisk gas fra 45 % i 2021 til 15 % i 2023 takket være en stigning i importen af LNG og tilstrømningen af LNG via rørledninger fra mere pålidelige internationale partnere.

Råolie og raffinerede olieprodukter

De globale priser på *råolie* er på det seneste faldet til under 85 USD pr. tønde¹⁷, hvilket udgør en generel forbedring af de grundlæggende markedsforhold og peger i retning af et mindre presset marked. Dette kompenseres delvist af den risikopræmie på markedet, der er forbundet med nylige begivenheder i Mellemøsten, som kan påvirke forsyningen yderligere. Oliepriserne var steget som følge af krisen i Mellemøsten og forlængelsen frem til udgangen af 2023 af frivillige produktionsreduktioner, som OPEC+ havde bebudet i begyndelsen af april og juni 2023¹⁸ (i et forsøg på at rette op på tendensen med kraftigt faldende oliepriser, der var under 75 USD pr. tønde i juni 2023 efter at have været på ca. 100 USD pr. tønde i oktober 2022 og ca. 60 USD pr. tønde i første halvdel af 2021). Den faldende tendens er blevet næret af vestlige sanktioner og prislofter rettet mod russisk olie¹⁹ samt bekymringer over de globale makroøkonomiske udsigter, især efter den økonomiske svaghed i Kina og stramningen af globale monetære politikker i den seneste tid. Ansporet af EU's embargo mod russisk olie har Unionen formået at diversificere sig væk fra afhængigheden af den russiske olie.

Med hensyn til *raffinerede olieprodukter* er priserne på olieprodukter efter et markant fald i begyndelsen af sommeren 2023, hvor prisen på *diesel* i juni 2023 var 1,55 EUR/l sammenlignet med mere end 2 EUR/l året før²⁰, på det seneste blevet genoprettet (i begyndelsen af november lå dieselpriisen på 1,75 EUR/l²¹). Denne udvikling afspejler de seneste måneders stigning i råoliepriser og understøttes af en kraftig efterspørgsel, der i den seneste tid har ført til en øget fortjeneste ved raffinering for europæiske raffinaderier. Dieselpriiserne steg drastisk i juni og oktober 2022 (og nåede over 2 EUR/l), hvilket skyldtes, at dieselforsyningen til Central- og Østeuropa indtil da hovedsagelig havde bestået af russisk diesel, som det tog et stykke tid at erstatte med andre kilder.

¹⁷ Priserne på olie fra Brentfeltet den 15. november ifølge S&P Global Commodity Insights.

¹⁸ OPEC+ bebudede i begyndelsen af april en frivillig reduktion på 1,66 mio. tønder pr. dag, mens en yderligere reduktion på 1 mio. tønder pr. dag i juli (som senere blev forlænget til udgangen af 2023) blev bebudet af Saudi-Arabien den 4. juni. Desuden bebudede Rusland en reduktion i landets olieeksport på 0,3 mio. tønder pr. dag i september (som senere blev forlænget til udgangen af 2023).

¹⁹ Den 5. december 2022 trådte EU's embargo mod russisk råolie transporteret ad søvejen såvel som G7's prisloft på 60 USD pr. tønde russisk olie i kraft (prisloftet giver europæiske økonomiske aktører mulighed for at transportere russisk olie til tredjelande, så længe prisen konsekvent er under prisloftet) — [EUR-Lex - 02014R0833-20230624 — DA — EUR-Lex \(europa.eu\)](#).

²⁰ Kilde: Europa-Kommissionens ugentlige oliebulletin.

²¹ Kilde: Europa-Kommissionens ugentlige oliebulletin (den 6. november).

De globale økonomiske udsigter, OPEC+'s potentielle forlængelse af reduktioner, spændinger som følge af Ruslands krig mod Ukraine og konflikten i Mellemøsten såvel som hastigheden i Kinas genopretning er fem faktorer, der kan få stor betydning for olieefterspørgslen, -forsyningen og -priserne globalt i resten af 2023 og i den nærmeste fremtid.

Kul

Efter at priserne på *kul* i sommeren 2022 toppede på mere end 400 EUR/ton sammenlignet med ca. 50 EUR/ton før krisen, er de faldet løbende og stabiliserede sig i sommeren 2023 omkring 100 EUR/ton. EU's embargo mod russisk kul, der blev indført som led i den femte sanktionspakke²², har givet Europa mulighed for at diversificere sig helt væk fra russisk kul ved at sikre alternativer fra mere pålidelige partnere, hvilket har bidraget til at stabilisere priserne.

V. Overblik over medlemsstaternes anvendelse af kapitel III i Rådets forordning

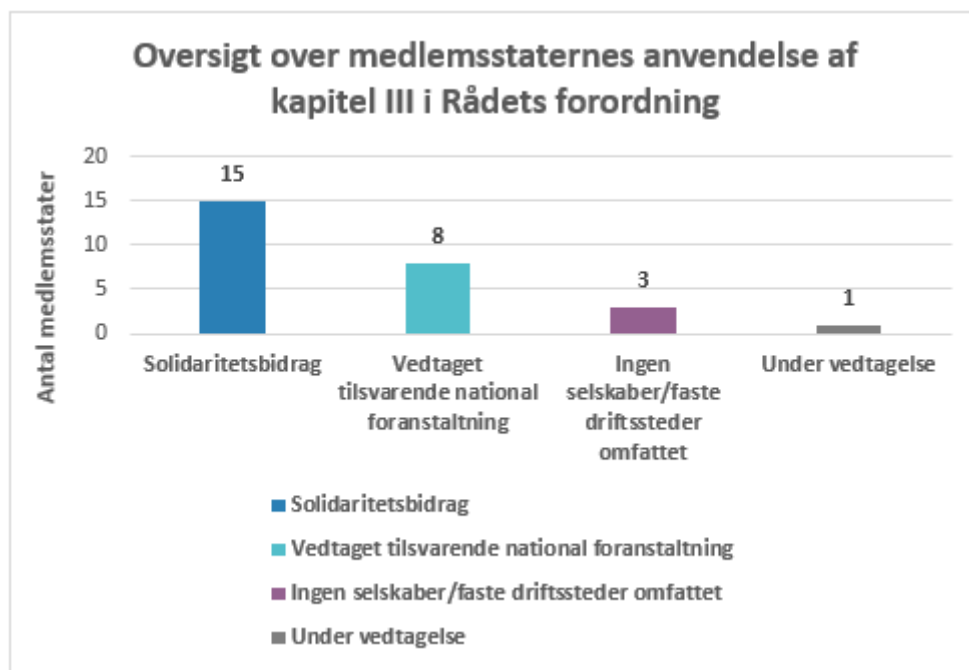
Artikel 14 i Rådets forordning gav medlemsstaterne mulighed for enten at anvende solidaritetsbidraget eller at vedtage tilsvarende nationale foranstaltninger. I henhold til artikel 14, stk. 3, skulle medlemsstaterne vedtage og offentliggøre foranstaltninger til at sikre anvendelsen af solidaritetsbidraget senest den 31. december 2022. For de medlemsstater, der i stedet ønskede at vedtage tilsvarende nationale foranstaltninger, var den endelige frist for vedtagelsen og offentliggørelsen af sådanne foranstaltninger ligeledes den 31. december 2022 i henhold til forordningen.

Ved skæringsdatoen for denne rapport, nemlig den 12. september 2023, havde alle medlemsstaterne aflagt rapport til Kommissionen i overensstemmelse med deres forpligtelser som fastsat i artikel 19, stk. 4, i Rådets forordning om indførelsen af solidaritetsbidraget eller om relevante vedtagne tilsvarende nationale foranstaltninger, om ændringer af landenes nationale retlige rammer til dette formål, om de samlede anslåede indtægter fra foranstaltningerne og om de hidtil opkrævede indtægter i 2023.

Af de 27 medlemsstater, der har aflagt rapport til Kommissionen, anvender 15 medlemsstater solidaritetsbidraget (AT, BG, DE, DK, EL, FI, FR, HR, IE, LT, NL, PL, RO, SI og SK), mens 8 (BE, CZ, EE, ES, HU, IT, PT og SE) har valgt at vedtage eller anvende vedtagne tilsvarende nationale foranstaltninger, sådan som det udtrykkeligt tillades i henhold til Rådets forordning. Desuden har tre af de 27 medlemsstater (LU, LV og MT) rapporteret, at de ikke har selskaber eller faste driftssteder inden for anvendelsesområdet for Rådets forordning, som er omfattet af solidaritetsbidraget. Efter at have været i kontakt med Kommissionens tjenestegrene har disse medlemsstater ikke vedtaget gennemførelsesforanstaltninger. Visse andre medlemsstater, der forventede, at få eller ingen selskaber eller faste driftssteder hørte ind under forordningens anvendelsesområde (FI, HR og SI), anvender Rådets forordning og har vedtaget gennemførelsesforanstaltninger, men forventer kun at generere begrænsede indtægter herfra. Endelig er en enkelt medlemsstat (CY) stadig i færd med at vedtage foranstaltninger.

²² [EUR-Lex — 02014R0833-20230624 — DA — EUR-Lex \(europa.eu\)](#).

Figur 2: Oversigt over anvendelsen af kapitel III i Rådets forordning for hver medlemsstat (kilde: Europa-Kommissionen, Generaldirektoratet for Beskatning og Toldunion)

Af de otte medlemsstater, der har vedtaget tilsvarende nationale foranstaltninger, har seks lande rapporteret, at deres foranstaltninger er inspireret af andre allerede eksisterende nationale foranstaltninger, der finder anvendelse på andre økonomiske sektorer i deres jurisdiktion, f.eks. banksektoren (CZ) og fødevarer- og detailsektorerne (PT), eller nationale rammer, der finder anvendelse på olieforhandlere og andre aktiviteter inden for energisektoren ((BE, EE, HU og CZ). Italien anvendte en allerede eksisterende national foranstaltning for regnskabsåret 2022 og ændrede den for regnskabsåret 2023 i lyset af kravene i Rådets forordning. Sverige hentede inspiration fra solidaritetsbidraget.

5.1 Medlemsstater, der anvender solidaritetsbidraget

Når det gælder om at beregne solidaritetsbidraget, giver Rådets forordning medlemsstaterne mulighed for at træffe visse valg. Det drejer sig bl.a. om, hvilke regnskabsår landenes foranstaltninger skal anvendes for, og hvilken sats der skal anvendes til beregningsgrundlaget. Hvad angår landenes valg af **regnskabsår**, har seks ud af 15 medlemsstater valgt at anvende solidaritetsbidraget for både regnskabsåret 2022 og regnskabsåret 2023 (AT, BG, DE, IE, RO og SI). Seks medlemsstater har rapporteret, at de kun anvender bidraget for regnskabsåret 2022 (EL, FR, NL, HR, PL og SK). Tre medlemsstater har rapporteret, at de kun anvender bidraget for regnskabsåret 2023 (DK, FI og LT). Hvad angår valget af **satser**, anvender ti medlemsstater minimumssatsen på 33 % (BG, DE, DK, EL, FI, FR, HR, LT, NL og PL), mens fem medlemsstater anvender følgende højere satser: 40 % (AT), 55 % (SK), 60 % (RO), 75 % (IE) og 80 % (SI).

5.2 Medlemsstater, der anvender vedtagne tilsvarende nationale foranstaltninger

Hvad angår **beregningsgrundlaget** for de medlemsstater, der har vedtaget tilsvarende nationale foranstaltninger, anvender fire ud af otte medlemsstater skattepligtige overskud som beregningsgrundlag (CZ, IT, PT og SE), mens de øvrige fire har valgt et andet grundlag. For disse sidste fire medlemsstater ser billedet således ud: Én medlemsstat (BE) anvender mængden i ton af forarbejdet råolie for raffinaderier, én medlemsstat (EE) anvender den værdi, der genereres fra mineralressourcer, som er omfattet af afgiften, én medlemsstat (ES) anvender nettoomsætning, og én medlemsstat (HU) har indført to adskilte foranstaltninger med hver sit beregningsgrundlag, nemlig et grundlag baseret på en tilpasset selskabsskat for energileverandører og et grundlag baseret på forskellen mellem globale markedspriser og råolie fra Den Russiske Føderation og på mængden af råolie målt i tønder fra Den Russiske Føderation, der indkøbes i den pågældende måned.

Hvad angår valget af **satser** for vedtagne tilsvarende foranstaltninger, har to medlemsstater anvendt en minimumsafgiftssats på 33 % svarende til den, den blev fastsat ved Rådets forordning (PT og SE). Én medlemsstat (IT) anvender en højere sats på 50 % (IT), mens en anden medlemsstat anvender en sats på 60 % (CZ). Én medlemsstat (ES) anvender en omsætningsbaseret sats på 1,2 %. En anden medlemsstat (HU) har fastsat flere satser, der varierer over tid: Satsen for den første foranstaltning er fastsat til 31 % for 2022 og 41 % for 2023, mens satsen for den anden foranstaltning var 40 % frem til den 9. december 2022 og steg til 95 % fra den 10. december 2022. Endelig har to medlemsstater fastsat varierende satser i form af henholdsvis en sats på 6,9 pr. tønde råolie (BE) og en sats, der fastsættes kvartalsvis (EE) på grundlag af mindste- og maksimumsprocentsatser, der fastsættes pr. ton energimineralressource.

Hvad angår valget af **regnskabsår**, anvender medlemsstaterne ligeledes deres foranstaltninger for forskellige regnskabsår. Navnlig anvender fire medlemsstater deres vedtagne tilsvarende nationale foranstaltninger for regnskabsårene 2022 og 2023 (BE, PT, HU og ES). Én medlemsstat anvender sin foranstaltning for regnskabsåret 2022 (EE), og to medlemsstater anvender deres foranstaltninger for regnskabsåret 2023 (IT²³ og SE). Én medlemsstat anvender sin foranstaltning for regnskabsårene 2022 til 2025 (CZ).

VI. Anslåede og opkrævede indtægter og anvendelsen heraf i henhold til kapitel III i Rådets forordning

6.1 Indrappoterede anslåede indtægter

Som led i Kommissionens overvågning af anvendelsen af kapitel III i Rådets forordning rapporterede medlemsstaterne de første foreløbige anslåede indtægter i marts 2023. Med henblik på denne rapport indsendte 12 medlemsstater (BE, BG, DE, FR, EL, ES, HU, IE, IT, RO, SI og SK) deres ajourførte anslåede indtægter i løbet af sommeren 2023 for regnskabsåret

²³ Italien har rapporteret, at landet i 2022 opkrævede 2,897 mia. EUR. gennem den allerede eksisterende nationale foranstaltning, som er beskrevet i afsnit V.

2022²⁴. De anslåede indtægter for regnskabsåret 2022 (pr. 12. december 2023) lyder på **17 574 mio. EUR**.

Tabel 2: oversigt over anslåede indtægter (i mio. EUR), som medlemsstaterne pr. 12. september 2023 havde indrapporteret til Kommissionen for regnskabsåret 2022

Anslåede samlede indtægter (i mio. EUR), som medlemsstaterne pr. 12. september 2023 har indrapporteret til Kommissionen		Foreløbige anslåede indtægter (i mio. EUR), som medlemsstaterne pr. 24. marts 2023 har indrapporteret til Kommissionen (højt skøn)	Forskellen mellem de to indrapporterede tal (i mio. EUR)
Land	År	År	År
	2022	2022	2022
Nederlandene	6.433	6.433	0
Polen	3.230	Ikke relevant	3.230
Italien	2.897	2.547	350
Spanien	1.089,34	1.245	-156
Tyskland	1.000	1.500	-500
Rumænien	640,78	783,4	-143
Grækenland	630	556	74
Slovakiet	520	521	-1
Ungarn	446	476,5	-31
Belgien	289	300	-11
Irland	167	240	-73
Frankrig	100	404	-304
Estland	87,5	87,5	0
Bulgarien	43,3	44,8	-2
Slovenien	0,9	0,048	0,852
Østrig	Ikke relevant	100	-100
Kroatien	Ikke relevant	Ikke relevant	Ikke relevant
Cypern	Ikke relevant	Ikke relevant	Ikke relevant
Tjekkiet	Ikke relevant	Ikke relevant	Ikke relevant
Danmark	Ikke relevant	Ikke relevant	Ikke relevant
Finland	Ikke relevant	Ikke relevant	Ikke relevant
Letland	Ikke relevant	Ikke relevant	Ikke relevant
Litauen	Ikke relevant	Ikke relevant	Ikke relevant
Luxembourg	Ikke relevant	Ikke relevant	Ikke relevant
Malta	Ikke relevant	Ikke relevant	Ikke relevant
Portugal	Ikke relevant	82	-82
Sverige	Ikke relevant	Ikke relevant	Ikke relevant
I alt	17.574	15.320	2.254

²⁴ Med henblik på denne rapport har Nederlandene og Estland bekræftet de anslåede indtægter, som landene havde angivet i første omgang. Polen indrapporterede for første gang et tal for anslåede indtægter.

Tallene for regnskabsåret 2022 viser, at de samlede anslåede indtægter pr. 12. september 2023 var 2 254 mio. EUR højere end de anslåede indtægter i marts 2023, selv om de anslåede indtægter i september for de fleste medlemsstaters vedkommende var lavere end i marts. Stigningen skyldes hovedsagelig, at der nu også er blevet indsendt tal fra Polen.

I forbindelse med tallene i tabel 2 er det også vigtigt at bemærke, at enkelte medlemsstater såsom Letland, Luxembourg og Malta har rapporteret, at de ikke har virksomheder, der hører ind under anvendelsesområdet for Rådets forordning. Andre medlemsstater såsom Finland og Kroatien har rapporteret til Kommissionen, at de forventer at opkræve ingen eller få indtægter. Desuden er der nogle medlemsstater, der kun vil anvende Rådets forordning for regnskabsåret 2023 (Tjekkiet, Cypern, Danmark, Italien og Litauen). Andre medlemsstater såsom Portugal begynder først at opkræve indtægter i efteråret 2023. Endelig havde Østrig den 12. september 2023 ikke indsendt ajourførte anslåede indtægter for regnskabsåret 2022, men havde tidligere indsendt foreløbige anslåede indtægter. Sverige har ikke indsendt anslåede indtægter. Derfor indgår der ikke indtægter for disse medlemsstater i tabel 2 foroven. Landene er markeret med teksten "N/A".

6.2. Indrapporterede opkrævede indtægter

Med henblik på denne rapport anmodede Kommissionen også medlemsstater, der anvendte deres foranstaltninger for regnskabsåret 2022, om at indrapportere de indtægter, de allerede havde opkrævet fra foranstaltninger truffet i henhold til kapitel III i Rådets forordning. Den 30. juni 2023 beløb de indtægter, der var blevet opkrævet for regnskabsåret 2022 i henhold til kapitel III i Rådets forordning, sig til **6 850 mio. EUR**.

Tabel 3: opkrævede indtægter (i mio. EUR), som medlemsstaterne pr. 30. juni 2023 havde indrapporteret til Kommissionen for regnskabsåret 2022

Opkrævede indtægter (i mio. EUR), som medlemsstaterne pr. 30. juni 2023 har indrapporteret til Kommissionen	
Land	År
	2022
Italien	2.897
Polen	1.430
Spanien	1.089,34
Ungarn	446
Belgien	289
Slovakiet	260
Irland	167
Estland	81
Østrig	79,2
Frankrig	67
Bulgarien	43,3
Slovenien	0,737
Kroatien	Ikke relevant
Cypern	Ikke relevant
Tjekkiet	Ikke relevant
Danmark	Ikke relevant
Finland	Ikke relevant
Letland	Ikke relevant
Litauen	Ikke relevant
Luxembourg	Ikke relevant
Malta	Ikke relevant
Portugal	Ikke relevant
Rumænien	Ikke relevant
Sverige	Ikke relevant
Tyskland	0
Grækenland	0
Nederlandene	0
I alt	6.850

Fremadrettet vil Kommissionen fortsat være i regelmæssig kontakt med medlemsstaterne for at danne sig et godt samlet overblik over de anslåede indtægter og opkrævede indtægter genereret i henhold til kapitel III i Rådets forordning for det samlede regnskabsår 2022. Kommissionen vil følge samme tilgang for regnskabsåret 2023 for de medlemsstater, der anvender solidaritetsbidraget eller en vedtaget tilsvarende national foranstaltning for begge regnskabsår eller udelukkende for regnskabsåret 2023. På den måde vil Kommissionen på

bedste vis kunne opfylde sin rapporteringsforpligtelse over for Rådet i henhold til artikel 20, stk. 2, i Rådets forordning i efteråret 2024.

6.3. Anvendelse af indtægter

Medlemsstaterne er forpligtet til også at rapportere om anvendelsen af indtægter fra solidaritetsbidraget eller vedtagne tilsvarende foranstaltninger. I artikel 17 i Rådets forordning er der redegjort for, hvilke formål disse indtægter kan anvendes til i overensstemmelse med forordningens mål om at lette byrden med stigende energipriser for elslutkunderne.

Ud fra de oplysninger, som medlemsstaterne har indsendt til Kommissionen med henblik på denne rapport, indeholder mange af de foranstaltninger, der sikrer anvendelsen af solidaritetsbidraget eller vedtagne tilsvarende nationale foranstaltninger, ingen udtrykkelig henvisning til anvendelsen af indtægterne. Dette er i tråd med, at nogle medlemsstater har generelle nationale budgetrammer, der gælder for udgifterne til alle de foranstaltninger, som landene træffer (princippet om bruttoopgørelse). Medlemsstaterne opfordres til fortsat at aflægge rapport til Kommissionen om dette spørgsmål for at sikre, at de indtægter, der genereres i henhold til Rådets forordning, anvendes til de formål, der er fastsat i forordningen.

Af de 15 medlemsstater, der anvender solidaritetsbidraget, indeholder de indsendte oplysninger fra syv medlemsstater ingen udtrykkelige henvisninger til de anvendelsesformål, der er beskrevet i artikel 17 i Rådets forordning (AT, BG, FI, FR, HR, NL og SI). Syv medlemsstater henviser udtrykkeligt til kravene i forordningens artikel 17 (DK, DE, EL, IE, PL, RO og SK) og prioriterer i den forbindelse finansiell støtte til forbrugere og husholdninger. Én medlemsstat har rapporteret, at den har oprettet en fond til at opkræve indtægterne fra solidaritetsbidraget, som skal gå til at yde finansiell støtte til husholdninger (LT).

Af de otte medlemsstater, der anvender vedtagne tilsvarende nationale foranstaltninger, har to lande rapporteret, at deres indtægter anvendes til samme formål som dem, der er beskrevet i artikel 17 (ES og PT). To medlemsstater bemærkede i deres rapportering, at de anvender indtægterne til at støtte husholdninger og virksomheder (BE og EE), mens én medlemsstat henviste til en mere generel indsats til at forebygge høje energipriser (CZ). Én medlemsstat har rapporteret, at den har oprettet en fond til at opkræve indtægterne fra solidaritetsbidraget, som skal gå til at yde finansiell støtte til husholdninger (HU). Én medlemsstat (SE) præciserer i sin rapportering, at skatteindtægter ikke kan omfordres i henhold til den nationale budgetlov, men at landet har til hensigt at kompensere husholdninger og virksomheder for de høje energiregninger med et samlet beløb, der anslås at overstige indtægterne fra den midlertidige foranstaltning rettet mod ekstraordinære overskud. Én medlemsstat (IT) henviste i sin rapportering ikke til kravene i artikel 17 i Rådets forordning.

Bidraget som fastsat i kapitel III i Rådets forordning har ikke til sigte at finansiere de samlede finanspolitiske omkostninger ved de forskellige politiske foranstaltninger, der skal afbøde virkningen af de kraftigt stigende energipriser. Som led i den europæiske økonomiske prognose fra efteråret 2022 vurderede Kommissionen virkningen af omkostningerne ved energiforanstaltninger fra et budgetmæssigt perspektiv (se tekstboks I.2.4 i prognosen om

finanspolitiske foranstaltninger, der skal forebygge virkningen af høje energipriser)²⁵. Ifølge Kommissionens prognose havde medlemsstaterne vedtaget foranstaltninger, hvis nettoomkostninger var tæt på 200 mia. EUR. Nettobudgetomkostningerne ved energiforanstaltninger i 2023 forventedes at lyde på ca. 144 mia. EUR. De forventede omkostninger er langt højere end de anslåede samlede indtægter fra solidaritetsbidraget eller tilsvarende nationale foranstaltninger, som medlemsstaterne har indrapporteret til Kommissionen (se afsnit 6.1), hvilket betyder, at disse indtægter kun delvist kan finansiere de forventede udgifter.

Fremadrettet vil Kommissionen fortsat nøje overvåge anvendelsen af de indtægter, der genereres i henhold til Rådets forordning, for at sikre overholdelsen af forordningens artikel 17.

VII. Konklusioner

På baggrund af udviklingen på energimarkederne giver denne rapport et overblik over situationen for anvendelsen af kapitel III i Rådets forordning (EU) 2022/1854 et år efter dens ikrafttræden. Navnlig kaster rapporten lys over udviklingen på markedet og i genereringen af overskud i sektoren for fossil energi, men også over anvendelsen af foranstaltninger i henhold til denne rådsforordning. Rapporten har navnlig fokus på i) typen af foranstaltninger, der er gennemført af medlemsstaterne, som skulle vælge at gennemføre solidaritetsbidraget eller en vedtaget tilsvarende national foranstaltning, ii) de særlige kendetegn ved hver foranstaltning med hensyn til medlemsstaternes valg af regnskabsår, beregningsgrundlag og satser samt anvendelse af opkrævede indtægter, iii) de anslåede samlede indtægter, der er blevet indrapporteret af medlemsstaterne, og iv) opkrævede indtægter for hver medlemsstat, der havde mulighed for at indrapportere sådanne indtægter senest den 30. juni 2023.

Et blik på udviklingen på markederne for fossil energi viser, at situationen er særdeles anderledes, end da Rådets forordning trådte i kraft i oktober 2022. Faldende energipriser i hele 2023, et mere usikkert økonomisk miljø og stigende kapitaludgifter har ført til lavere overskud hos virksomheder inden for olie-, gas- og kulsektorerne sammenlignet med de ekstraordinære overskydende fortjenester i 2022.

Det billede, der dannes ud fra en analyse af de oplysninger, som Kommissionen har modtaget fra medlemsstaterne vedrørende anvendelsen af kapitel III i Rådets forordning, viser, at størstedelen af medlemsstaterne har valgt at anvende solidaritetsbidraget. Det står imidlertid også klart, at medlemsstaterne har udnyttet den fleksibilitet, som retsakten giver mulighed for, når det gælder valg af regnskabsår og satser. Med hensyn til de medlemsstater, der har valgt at vedtage en tilsvarende national foranstaltning i stedet for solidaritetsbidraget, er der desuden forskelle i valget af regnskabsår, satser og skattepligtigt grundlag.

Hvad angår de indtægter, der er opkrævet gennem foranstaltninger truffet i henhold til kapitel III i Rådets forordning, viser medlemsstaternes indrapporterede oplysninger, at ikke alle medlemsstater har anvendt solidaritetsbidraget eller vedtagne tilsvarende nationale

²⁵ https://economy-finance.ec.europa.eu/system/files/2023-02/ip187_en.pdf.

foranstaltninger for regnskabsåret 2022. Dette forhold samt de forskellige opkrævningsdatoer på tværs af medlemsstaterne forklarer, at de opkrævede beløb, der var blevet indrapporteret den 30. juni 2023, stadig var langt fra de anslåede samlede opkrævede indtægter.

Medlemsstaterne opfordres desuden til at fortsætte med at rapportere om, hvordan de har til hensigt at anvende de indtægter, de genererer fra foranstaltninger truffet i henhold til kapitel III i Rådets forordning. Fremadrettet er det vigtigt, at sådanne oplysninger deles med Kommissionen, herunder fyldestgørende detaljer om de forskellige anvendelser af andelen af indtægter. De medlemsstater, der har indsendt oplysninger om anvendelsen af indtægter, lever op til de anvendelsesformål, der er fastsat i artikel 17 i Rådets forordning, og som navnlig går på at lette byrden med stigende energipriser for forbrugerne.

Kommissionen vil forelægge Rådet en anden rapport senest i midten af oktober 2024 med en anden analyse af anvendelsen af kapitel III i Rådets forordning i overensstemmelse med forordningens artikel 20, stk. 2.